

YTTRANDE

Enheten för EU:s inre marknad

Dnr 2019/01441-2

Socialdepartementet

Remissvar: Ändringar i lagstiftningen om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen

(Ert Dnr: S2019/03691/SF)

Kommerskollegium ansvarar för frågor som rör utrikeshandel, EU:s inre marknad och EU:s handelspolitik. Kollegiets uppdrag är att verka för frihandel. Det innebär att vi verkar för fri rörlighet på den inre marknaden och för liberaliseringar av handeln mellan EU och omvärlden samt globalt.

I promemorian lämnas förslag om ändringar i lagen (2019:168) om sociala trygghetsförmåner efter det att Förenade kungariket har lämnat Europeiska unionen. Förslagen innebär förlängd giltighetstid av bestämmelserna om fortsatt utbetalning av sociala trygghetsförmåner till personer i Förenade kungariket samt bestämmelserna om ersättning för vissa vårdkostnader. Utöver detta föreslås ändringar som innebär en anpassning av vissa bestämmelser i lagen, i syfte att undvika en dubbelreglering med anledning av bestämmelserna i förordning (EU) 2019/500 om fastställande av beredskapsåtgärder när det gäller samordning av de sociala trygghetssystemen efter Förenade kungarikets utträde ur unionen.

Kollegiet ser positivt på det nu aktuella förslaget, som i likhet med vad vi tidigare yttrat i remissvar angående lagförslag som innebär att EU-medborgare som har nyttjat den fria rörligheten före utträdet, genom en omställningsperiod får en möjlighet att anpassa sig till de nya förutsättningar som blir en konsekvens av ett utträde.¹

Det råder stor osäkerhet kring det fortsatta händelseförloppet gällande en eventuell utträdesprocess och flera olika scenarier är fortfarande

¹ S2019/01306/SF Ytterligare fortsatt utbetalning av garantipension inom EES och Schweiz samt inom Förenade kungariket (vårt Dnr 2019/000516-2) samt Ju2019/00097/17 Åtgärder som underlättar för brittiska medborgare i Sverige vid ett avtalslöst brexit (Våra Dnr 2019/000097-2 och 2019/00097-3)

tänkbara. Genom kollegiets uppdrag att värna den fria rörligheten på den inre marknaden där personrörligheten utgör en förutsättning, är vi särskilt måna om att den målgrupp som drabbas hårdast av ett avtalslöst utträde erbjuds en så förutsebar situation som möjligt. I den del av vårt dagliga arbete som Solvit utgör, ser vi tydligt vilket värde framför allt samordningen av de sociala trygghetssystemen har för privatpersoner och hur de drabbas när denna del av den inre marknaden inte fungerar som det ska. Genom att det åtminstone teoretiskt finns en möjlighet att ett utträde uteblir, tror vi att många medborgare är avvaktande och inte planerar för framtiden förrän det råder skarpt läge. Vi skulle därför förespråka att den nu flexibelt formulerade lösningen om sex månaders tidsfrist i förhållande till en sannolik framtida utträdestidpunkt, sträcktes ut till den omställningsperiod på nio månader som initialt bedömdes som rimlig i förhållande till en tänkt utträdestidpunkt.

Kollegiet konstaterar slutligen att de övriga lagändringar som nu föreslås tar hand om den risk för dubbelreglering som kunde blivit fallet med anledning av de beredskapsregleringar som tillkommit på unionsnivå i form av förordning 2019/500. I det sammanhanget välkomnar vi även den utökade rätten som medges i nationell lagstiftning för de personer som inte omfattas av förordning 2019/500.

Ärendet har avgjorts av enhetschef Agnès Courades Allebeck och utredaren Charlotte von Mentzer, föredragande.

Agnès Courades Allebeck

Charlotte von Mentzer